

SAJÓ-BÓDVA VÖLGYE ÉS KÖRNYÉKE Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás

3700 Kazincbarcika, Eszperantó u. 2.

Tel./Fax: (48) 514-721

sajobodva@kazincbarcika.hu

Fenntarthatósági Terv

Preambulum

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás jól körülhatárolható környezetvédelmi, hulladékgazdálkodási feladatok megoldásának céljával alakult, melynek stratégiai céljaként meg kívánja szervezni tagjainak területén a komplex, ökológiai szemléletű hulladékgazdálkodást. A társulás értelemszerűen fel kívánja számolni a múltból eredő hulladékgazdálkodási és azzal összefüggő környezetvédelmi problémákat és erre alapozva élenjáró, a jelenleg elérhető legkorszerűbb technológiákat megvalósító hulladékgazdálkodási rendszert kíván kiépíteni. A rendszerszervezés első lépéseként a felhagyott térségi szilárdhulladék lerakók rekultivációját kívánja a Társulás megkezdeni, majd a múlt környezeti kárainak felszámolása után, erre alapozva élenjáró komplex hulladékgazdálkodási rendszert kíván kiépíteni és hosszú távon működtetni.

A térségi hulladékkezelés európai színvonalú kialakításához, a vonatkozó irányelvek, jogszabályok teljesítéséhez elengedhetetlen a hasznosítási arányok tényleges növelése, ezzel párhuzamosan a lerakás arányának jelentős csökkentése. A tervezett teljes projekt (rekultiváció és a közszolgáltatás fejlesztését célzó konkrét hulladékgazdálkodási beruházások) megvalósításával kialakuló környezetipari szolgáltató és kiszolgáló infrastruktúra kitörési lehetőséget nyújthat a számtalan gazdasági és társadalmi problémával terhelt térségnek, növelheti a turisztikai vonzerőt, szinergiái kapcsán gazdasági fellendülést eredményezhet. A megvalósulandó fejlesztéseken és a tervezett beruházásokon túl nagy hangsúlyt kell kapjon a társadalmi ismeretterjesztő, nevelő munka is, hiszen a szolgáltatásokat igénybevevő lakosság környezettudatos hozzáállása nélkül a rendszer nem működhet.

A folyamatosan épülő komplex hulladékgazdálkodási rendszer nem lehet működőképes akkor, ha a felhagyott, de nem rekultivált lerakókon újból megjelenik az illegális hulladék elhelyezés gyakorlata. Mindezekben túl egyes lerakók már közvetlen veszélyt jelentenek a térségi ivóvízbázisokra is, mely probléma egyre kiterjedtebbé válik, mind több lerakó környezetét és egyre inkább a lakosság széles körét érintve. A Sajó-Bódva völgy környezeti állapota jelenleg még elfogadhatónak tekinthető, egyes mérőszámokat tekintve az országos átlagot messze meghaladó minőségű. A térség jövője szempontjából kiemelt fontosságú, hogy a térségi hulladékkezelés színvonala kizárja a környezet elemei veszélyeztetésének lehetőségét.

A 2011. évi LXXII. Törvény a Világörökségről című rendelkezés értelmében a Társulás 125 települése, kiemelt jelentőséggel bír a terület környezetvédelmi értékeinek védelme. A Világörökségi Stratégiában külön prioritást képvisel a Környezetvédelem és ezen belül a Hulladékgazdálkodás, amelynek szervezésért és megfelelő fenntartásáért a Társulás felel.

Mindezen indokok alapján a Társulás úgy ítéli meg, hogy sem a tervezett hulladékgazdálkodási rendszer működése, sem a térség meglévő turisztikai vonzereje és erre épülő szolgáltatóipara nem engedik meg, hogy a stratégiai célként megjelölt beruházások megvalósulása elmaradjon.

A stratégiai célok megvalósulása többlétszolgáltatásokat nyújt a helyi lakosságnak, segít megőrizni a környezeti értékeket, növeli a társadalmi bizalmat és kohéziót.

Mindezen előzményekre is figyelemmel a Társulás az alábbiak szerint kívánja a fenntarthatóság elvét érvényesíteni:

I. Környezettudatos menedzsment és tervezés

I./A. Környezeti menedzsment eszközök

Fenntarthatósági Terv készítése, felülvizsgálata

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa megvitatta és elfogadta a jelen Fenntarthatósági Tervet. A programok előrehaladásával párhuzamosan az Elnökség azt évenként felülvizsgálja, a megvalósulásról jelentést tesz a Tanácsnak.

Fenntarthatósági felelős

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a Társulás Elnökét jelöli ki a fenntarthatósági feladatok végrehajtásának felelőseként.

Fenntarthatósági értékelési tábla kidolgozása, éves fenntarthatósági értékelés és jelentés készítése

A fenntarthatósági felelős, a jelen Fenntarthatósági Terv részelemeit tartalmazó fenntarthatósági értékelési tábla felhasználásával köteles a fenntarthatósági teljesítményt értékelni. A fenntarthatósági értékelési tábla a fenntarthatósági terv része. A fenntarthatósági tábla képezi az alapját az éves fenntarthatósági értékelésnek és jelentésnek. Az éves fenntarthatósági jelentést minden év első félévében a Tanács értékeli és megvitatja.

A fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztás módja

Az Elnök, mint fenntarthatósági felelős köteles évenként egy alkalommal fenntarthatósági továbbképzést tartani a projekt résztvevőknek/közreműködőknek (elsősorban a Projektmenedzsment szervezetnek). A fenntarthatósági képzést célszerűen az esélyegyenlőségi képzéssel együtt javasolt megszervezni. A továbbképzés célja, hogy a közreműködők megismerjék és alkalmazzák a Társulás által deklarált fenntarthatósági elveket.

Fenntarthatósággal kapcsolatos adatok közzététele

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás a Tanács által elfogadott fenntarthatósági jelentést honlapján (www.sajobodvarekultivacio.hu) közzéteszi.

I/B. Fenntartható fejlődést szolgáló tervezési eljárások

Kutatási és képzési programok előzetes, fenntarthatóság-szemponitú lektorálása

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás a Társulási Tanáccsal kizárólag olyan programok támogatását végzi, amelyek megfelelnek a fenntarthatóság szempontjainak.

Az egyes kutatási és képzési programokat minden esetben felülvizsgálja, majd jelentést tesz a Társulási Tanácsnak az egyes szempontok tekintetében. Amely program az előzetes vizsgálatok során megkérdőjeleződik, azt további vizsgálatok alá vetik és adott esetben külső szakértők bevonásával szélesíti ki a vizsgálódását.

Környezeti és fenntarthatósági ismeretek bővítése

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás projektjeinek tervezése és megvalósítása során kiemelt területként kezelendő a környezettudatosság fejlesztése, melyet a fenntarthatósági felelős koordinál és ellenőriz. Hasonlóképpen a jövő generáció jogainak tudatosítása, a projekt fenntarthatósággal kapcsolatos elemeinek ismertetése rendszeres és előre tervezett téma az egyes média megjelenések, valamint a projekteket érintő kommunikációs tevékenységek idején.

A Társulás projektjeinek szerves részét képezi a környezettudatosság fejlesztése, a természeti környezet védelme, illetve értékeinek megőrzése. A társult önkormányzatok területének jelentős része tartozik a Világörökség vagy éppen Nemzeti védelem alá, amely a környezeti fenntarthatóságot hatványozottan fontossá, sőt nélkülözhetlenné teszi. A hulladékok nem megfelelő kezelése, illetve a korábbi kezelés problémáiból ránk maradt gondok elhárítása együttes feladat, amelyet minden érintettel tudatosítani kell.

Környezettudatos képzési helyszínek

A Társulás saját irodahelyiségeit is a környezettudatosság jegyében energiatakarékos eszközökkel szereli fel, illetve az egészségügyi kockázatokat minimalizálандóan alakítja ki. A munkaszervezet feladatait ellátó személyek állandó kapcsolatban állnak az egyes tagönkormányzatok képviselőivel és alkalmanként az egyes hulladékkezelés létesítményeknél (szelektív-sziget, bezárt lerakó, jelenleg üzemelő lerakó, hulladékgazdálkodási rendszer elemei) széleskörű képzéseket tart az érdeklődőknek, elsősorban fiataloknak. Vállalja továbbá, hogy az együttműködő oktatási intézményekben, kihelyezett képzéseket tart az érdeklődőknek.

A környezetvédelmi szempontból előnyösebb termékek előnyben részesítése

A Társulás minden beszerzésénél előnyben részesíti az alacsonyabb energiafogyasztású eszközöket, illetve lehetőségeihez mérten újrahasznosított papírt alkalmaz az irodai felhasználásban. A projektvezetőnek és a közreműködőknek törekedni kell továbbá, az egyes használati eszközök alacsony fluktuációjára, illetve a projektjei során a fölösleges környezetterhelés elkerülésére. Utóbbi szempontot természetesen nehéz minden téren megvalósítani, de az egyes tenderkiírásoknak szerves részét kell képezzék irányelveink, valamint a megvalósítás során is mindent meg kell tenni a széleskörű koordinációért.

Partnerség építés

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás területének környezeti és felbecsülhetetlen természetbeni értékei megóvása érdekében, széleskörű partnerséget kell kiépíteni a helyi civil és önkormányzati szervezetekkel. Nyitottnak kell továbbá maradni a további partnerség építések felé, elsősorban a civil szervezetekkel, illetve a hulladékgazdálkodási szektorban működő közérdekű szervezetekkel.

I./C. Természetes térszerkezet megőrzése

Hátrányos helyzetű kistérségek bevonása

Az ország egészét tekintve, a Társulás alapvetően a hátrányos helyzetű kistérségek által alkottatott. Természetesen a Társulás megalakulásakor, illetve az ezt követő időszakban is minden tekintetben egyenlő elbírálást fognak élvezni az egyes kistérségek. A munkaszervezet feladatait ellátó személyek feladata továbbá, hogy az egyes kistérségek előnyeit és hátrányait a projektek tervezése és kivitelezése során minden tekintetben szem előtt tartsa, s azok megvalósításánál a lehető legkedvezőbb állapot elérésére törekedjen.

A Társulás feladata, hogy az egyes kistérségek közötti esélyegyenlőség semmilyen körülmények között ne sérüljön, és minden a térségben élő lakos számára előnyökkel járjon az egyes projektek megvalósítása.

II. Fenntartható fejlődést szolgáló megvalósítás és fenntartás

II./A. Természeti erőforrások megőrzése

Fajlagos energiafelhasználás csökkentése

A Kazincbarcika Város Polgármesteri Hivatal mint a Társulás munkaszervezetét ellátó irodahelyiségének kiválasztásánál energiatakarékos jellemzőkkel bíró irodahelyiséget fogunk előnyben részesíteni, és szorgalmazni fogjuk energiatakarékos izzók használatát az irodákban.

Kombinált valamint anyag- és energia-takarékos irodatechnikai készülékek beszerzése és alkalmazása

A Társulás működése és pályázatai során törekedni kell a kombinált, valamint anyag- és energia-takarékos irodatechnikai készülékek beszerzésére és alkalmazására. Ennek megfelelően a személyi számítógépek, monitorok, nyomtatók, lapolvasók, faxok, másológépek beszerzésekor az

energiafogyasztás fontos szempont lesz, és vizsgálni fogjuk a berendezés anyagösszetételét, a kétoldalas nyomtatás, az újrahasznosított papír használhatóság, és a stand-by üzemmód szempontjait is.

Kétoldalas nyomtatás és újrahasznosított papír használat az irodai és nyomdai munkák során

A Társulás levelezésében és kiadványaiban törekedni kell a kétoldalas nyomtatás és az újrahasznosított papír alkalmazására. Törekedni fogunk továbbá az úgynevezett piszokpapírok maximális felhasználására.

II/B. Jó környezet- és egészség állapot megőrzése

Szállítási igényt csökkentő technológiák alkalmazása

A Társulás törekedni fog az internetes levelezés és adatátvitel minél szélesebb elterjesztésére, hogy csökkentse az információszolgáltatással kapcsolatos szállítási igényét. Meg fogjuk vizsgálni telekonferenciák, és a polgármesteri hivatalok honlapjain keresztül történő tájékoztatásnyújtás kísérleti bevezetését is. Amennyiben mégis szükség lesz személyek utazására és utaztatására, gépkocsi használat esetén az egy autóra jutó személyek maximalizálására fogunk törekedni. Az elektronikus értesítési rendszert (e-mail) a Társulás bevezette, így a Tanácsülések összehívása is ezen költséghatékony és környezetkímélő módon történik.

Papír-és hulladék-kímélő adatkezelési technológiák preferálása

A Társulás adatbázisainak felállítása során több tízezer adatot kell rögzíteni és tárolni. A hagyományos, papíralapú adatkezelési technológiákkal ez igen nagy hulladékmennyiséget eredményezne. A projektek során törekedni fogunk az adatkezeléssel és az egész működéssel (pl. levelezés) kapcsolatos papírhulladék mennyiségének minimalizálására.

A Zöld Iroda programnak megfelelő irodai berendezésre való törekvés

A Társulás berendezésében az egészségmegőrző munkahelyi feltételek javítása érdekében törekedni fogunk a jogszabályi előírásokon felül is a munkaegészségügyi tárgyi eszközök beszerzésére. Ennek eredményeit az évente esedékes környezet-egészségügyi kockázatelemzésben fogjuk összegezni.

II/C. Társadalmi felelősségvállalás

Gépkocsi használat helyett a tömeges utaztatás és a tömegközlekedés preferálása a munkavállalók esetén

A Társulás munkaszervezeti feladatait ellátó dolgozók körében ösztönözni fogjuk az egy autóra jutó utasok maximalizálását, illetve a tömegközlekedési eszközök igénybevételét a gépkocsik helyett.

A társadalmi bizalom szintjének növelése

A Társulás munkájának szinte minden eleme növeli a társadalmi együttműködés és bizalom szintjét, hiszen a térséget érintő olyan projektekben vesz részt, amelyek a közvetlen és a közvetett környezet számára is jelentős előnyökkel kecsegtetnek. Nemcsak a természetbeni környezet megóvása, hanem az egyes elszennyezett területek helyreállítása, illetve a további elszennyeződés kiküszöbölése, a társadalom számára is jelentős előnyökkel jár. A térségben keletkező hulladék megfelelő kezelése és az egyes társadalmi rétegek véleményének kikérése minden projekt tekintetében nélkülözhetetlen.

Utóbbiak fényében a Társulás és tagönkormányzatainak is feladata, hogy a társadalom tagjai számára a környezettudatosságot növelő akciókat szervezzon és olyan eseményeken jelenjen meg, ahol az egyes projektek értékeit érhetően és teljes körűen tudja szemléltetni. A Társulás kiemelt feladata, hogy a társadalom minden rétege számára biztosítsa a szükséges információkhoz történő hozzájutást, s ezzel is szolgálja a bizalom szintjének növekedését.

A Társulás az egyes projektjei megvalósításában részt vevő, Tájékoztatás és Nyilvánosság feladatokat, illetve a kiemelten tudatformálási/szemléletformálási feladatokat végző szervezetek számára, kötelezően alkalmazandónak írja elő jelen terv iránymutatásait és annak jegyében történő kommunikáció alkalmazását.

A Társulás célja jelen Fenntarthatósági Terv alkalmazásával egy olyan működési és rendszer üzemeltetési környezet kialakítása, amely elveiben és gyakorlatában is megfelel a fenntartható fejlődés alapelveinek és nemcsak a belső, hanem a külső szereplők (lakosság, partnerek, stb.) számára is megfelelő iránymutatást nyújt.

A Fenntarthatósági Tervben foglaltakat jóváhagyom, és a Társulásra nézve kötelezőnek tekintem:

Kazincbarcika, 2014. szeptember 25.

Szitka Péter
elnök